

Redaktør: Tove Rønne

Statens Serum Institut • Artillerivej 5 • 2300 København S

Tel: 3268 3268 • Fax: 3268 3868

www.ssi.dk • serum@ssi.dk • ISSN: 1396-8599

Epidemiologisk afd.: Telefontid 8.30-11.00 og 14.00-15.00

Uge 1, 2000

HUSSTANDS-UDBRUD AF SALMONELLOSE I VEJLE AMT

Den 2. januar 2000 fik embedslægeinstitutionen i Vejle Amt en henvendelse i anledning af to uventede dødsfald blandt personer fra samme familie. Den første patient, en 44-årig mand, udviklede gastroenteritis med kraftig diaré, opkastninger, mavesmerter og feber den 29. december. Symptomerne fortsatte frem til den 31. december, hvor patienten efter et kortvarigt tilfælde med åndenød fik hjertestop. Forsøg på genoplivning havde ingen effekt, og personen blev indbragt livløs til sygehuset. Den anden patient havde et kortere sygdomsforløb. Det drejede sig om den første patients 18-årige søn, som nytårsnat fik opkastninger og nytårsdag diaré samt feber. Ca. 26 timer efter faderens dødsfald blev sønnen bevidstløs og indbragt død til sygehuset. Ud over disse to er der rapporteret om lettere tilfælde af gastroenteritis hos tre andre familiemedlemmer.

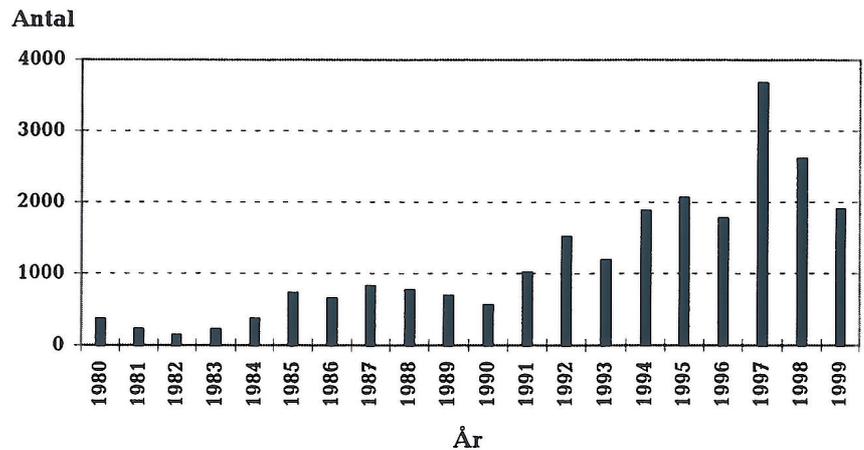
Prøver udtaget ved medico-legalt ligsyn viste vækst af *Salmonella* Enteritidis fra både fæces og blod, ligesom der er påvist *Salmonella* Enteritidis hos et andet familiemedlem. Det vurderes, at en kage fremstillet af rå æg, som familien havde spist i dagene mellem jul og nytår, er den mest sandsynlige kilde til udbruddet. Rester af denne kage er ved at blive analyseret for salmonella. Fødevareregion Vejle, Fødevaredirektoratet, Statens Veterinære Serumlaboratorium og SSI varetager i fællesskab den videre smitteopsporing. En samlet redegørelse med resultater af supplerende analyser vil blive meddelt senere.

Salmonella Enteritidis-infektion

Salmonella Enteritidis forårsager oftest en selvlimiterende gastroenteritis. En mindre del af patienterne udvikler sepsis, som det formentligt har drejet sig om i de to anførte tilfælde. Ubehandlet salmonella-sepsis har en letalitet på omkring 25%. Et så hurtigt sygdomsforløb med letal udgang hos yngre raske personer er dog sjældent. Den hyppigste kilde til *Salmonella* Enteritidis er rå æg og retter fremstillet af rå eller delvist rå æg.

Figur 1 viser antallet af *Salmonella* Enteritidis-tilfælde registreret i den

Tabel 1. Laboratoriepåviste tilfælde af *Salmonella* Enteritidis, 1980-1999

laboratiebaserede overvågning i perioden 1980-1998 samt det anslåede antal for 1999. Som det kan ses, toppede *Salmonella* Enteritidis-kurven i 1997, hvor der blev registreret 3.674 tilfælde. I 1998 faldt antallet til 2.607, og i 1999 vurderes at omkring 1.900 episoder vil blive registreret. Denne betydelige reduktion er først og fremmest en effekt af handlingsplanen for kontrol af salmonella i hønseflokke, der producerer konsumæg. På trods af den faldende forekomst af salmonella i læggehøns er der stadig risiko for salmonella forbundet med indtagelse af rå æg. Det er væsentligt at påpege, at *Salmonella* Enteritidis bakterier kan forekomme inde i ægget. Husrådet om en kortvarig skoldning af æg er derfor ingen garanti mod *Salmonella* Enteritidis. (Arne Poulstrup, ELI, Vejle amt, Kåre Mølbak, AMTI)

HIV/AIDS KVARTALSOPGØRELSE, 2. KVARTAL 1999

Af vedlagte kvartalsopgørelse fremgår det, at der i 2. kvartal af 1999 blev anmeldt i alt 14 AIDS-patienter, hvorfor AIDS-incidensen fortsat er lav. Ligeledes er antallet af AIDS-dødsfald lavt, i alt tre personer døde af AIDS i 1. halvår af 1999, det laveste i de 20 år, overvågningen af sygdommen har eksisteret.

Der er påny indtrådt en stigning i antallet af nyfundne HIV-smittede, efter der i 1998 påvist det laveste antal nogensinde. Således er der i 1. halvår af 1999 påvist HIV-infektion hos 131 personer mod 97 i samme periode i 1998. Stigningen er sket primært i gruppen af homo/bi-

seksuelle mænd, men også blandt heteroseksuelt smittede er set en lille numerisk stigning. Andelen af kvinder stiger fortsat, idet 32% af anmeldte HIV-smittede i 1. halvdel af 1999 var kvinder, mod 26% i 1995 og 29% i 1998. Sådanne ændringer i data fra HIV-overvågningen afspejler dog ikke nødvendigvis ændringer i den faktiske smittespredning i befolkningen og bør derfor tolkes med varsomhed. (Else Smith, Epid. afd.)

INFLUENZA

Via sentinelovervågningen rapporteres om øget forekomst af influenza, der kan tolkes som en mulig begyndende epidemi (se bagsiden). Tallene er landsdækkende, og det er ikke muligt at bedømme en eventuel forskel i forekomst på amtsniveau. Fra de fleste andre lande i Europa meldes også om øget forekomst med lokaliserede udbrud.

I denne vintersæson til og med uge 52 er i alt modtaget 48 prøver via sentinelsystemet. Der er fundet syv influenza A-isolater, der alle er subtyper som influenza A/Moscow/10/99-(H3N2)-like.

En ny prøvetagning ved 20 sentinel-læger er netop iværksat. De fundne influenza A-isolater er meget nært beslægtet med en af stammerne i årets vaccine: A/Sydney/5/97 (H3N2)-like. Vaccinen for 1999/2000 medfører derfor også immunitet overfor den aktuelt isolerede influenzatype.

(Per Chr. Grauballe, Virologisk afd., Steffen Glismann, Epid. afd.)

Patienter med positiv dyrkning for tarmpatogene bakterier i 1999 pr. amt

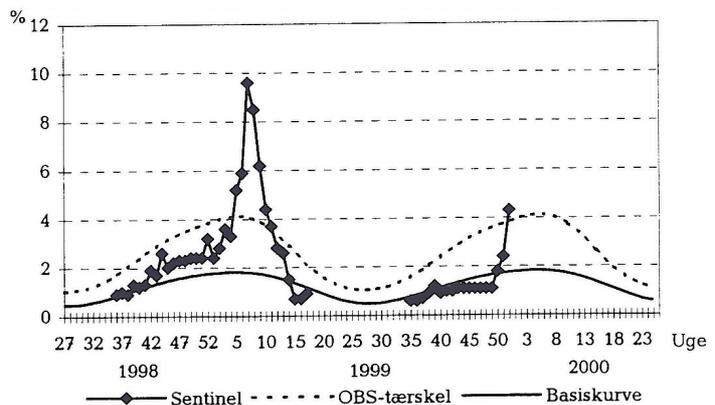
Amt	Campylobacter		Yersinia ent.		S. typhimurium		S. enteritidis		Andre zoon. salmonella-typer	
	sep.	okt.	sep.	okt.	sep.	okt.	sep.	okt.	sep.	okt.
Kbh. 's Kom.	61	44	3	5	4	3	70	30	21	8
Frb. Kom.	13	6	1	-	2	1	12	1	-	1
Københavns	1	2	-	-	4	4	3	2	17	-
Frederiksborg	25	21	2	-	2	-	24	16	4	3
Roskilde	21	17	-	1	1	-	12	5	9	3
Vestsjællands	18	6	-	1	3	1	26	4	3	4
Storstrøms	9	12	5	2	-	1	19	22	1	3
Bornholms	2	2	-	-	1	-	3	2	1	-
Fyns	30	32	6	5	17	6	35	23	17	5
Sønderjyllands	13	10	1	-	2	1	14	10	5	4
Ribe	25	16	1	1	2	4	19	14	6	-
Vejle	32	18	1	2	4	4	10	7	5	3
Ringkøbing	16	18	2	4	3	1	20	5	5	2
Århus	56	39	3	4	7	6	26	17	6	3
Viborg	17	19	2	-	3	3	9	4	1	1
Nordjyllands	44	25	2	5	30	5	17	24	6	9
Ukendt	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
DK sep/okt 1999	383	287	29	30	85	40	319	186	108	49
DK sep/okt 1998	336	261	50	45	147	61	310	258	87	43

Tallene for Københavns Amt omfatter kun en del af de diagnosticerede tilfælde.

(Tarmbakt. lab)

Influenzaaktivitet i sentinelovervågning

Konsultationsprocent pr. uge 1998/1999/2000

- Sentinel:** Influenzakonsultationer i % af det samlede antal konsultationer
- Basiskurve:** Forventet frekvens influenza-konsultationer under ikke-epidemi
- Obs-tærskel:** Mulig, begyndende epidemi

(Epidemiologisk afd.)